

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

MAI THỊ NGỌC LINH

**TỔNG HỢP, NGHIÊN CỨU ĐẶC TRƯNG
CẤU TRÚC VÀ KHẢ NĂNG HẤP PHỤ PHENOL ĐỎ
CỦA SÉT HỮU CƠ TỪ BENTONIT BÌNH THUẬN
VỚI TETRAETHYL ORTHOSILICAT**

LUẬN VĂN THẠC SĨ HÓA HỌC

THÁI NGUYÊN - 2020

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

MAI THỊ NGỌC LINH

**TỔNG HỢP, NGHIÊN CỨU ĐẶC TRƯNG
CẤU TRÚC VÀ KHẢ NĂNG HẤP PHỤ PHENOL ĐỎ
CỦA SÉT HỮU CƠ TỪ BENTONIT BÌNH THUẬN
VỚI TETRAETHYL ORTHOSILICAT**

**Ngành: HÓA VÔ CƠ
Mã số: 8 44 01 13**

LUẬN VĂN THẠC SĨ HÓA HỌC

Người hướng dẫn khoa học: TS. Phạm Thị Hà Thanh

THÁI NGUYÊN - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan: Đề tài: "**Tổng hợp, nghiên cứu đặc trưng cấu trúc và khả năng hấp phụ phenol đỏ của sét hữu cơ từ bentonit Bình Thuận với tetraethyl orthosilicat**" là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các số liệu, kết quả nghiên cứu trong luận văn là hoàn toàn trung thực và chưa được công bố trong một công trình nào khác.

Thái Nguyên, tháng 08 năm 2020

Tác giả luận văn

Mai Thị Ngọc Linh

LỜI CẢM ƠN

Đầu tiên, em xin chân thành cảm ơn TS. Phạm Thị Hà Thanh - người đã tận tình chỉ bảo, giúp đỡ và hướng dẫn em trong suốt quá trình nghiên cứu và hoàn thành luận văn. Em xin chân thành cảm ơn các thầy giáo, cô giáo trong Khoa Hóa học đã giúp đỡ và tạo điều kiện thuận lợi trong quá trình học tập, nghiên cứu để em hoàn thành luận văn.

Em xin trân trọng cảm ơn các thầy giáo, cô giáo và các cán bộ phòng thí nghiệm Khoa Hóa học, Trường Đại học Sư phạm, Đại học Thái Nguyên; Khoa Hóa học, Trường Đại học Khoa học Tự nhiên, Đại học Quốc gia Hà Nội; Viện Khoa học Vật liệu, Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam và các anh chị học viên đã giúp đỡ và tạo mọi điều kiện thuận lợi để em hoàn thành luận văn.

Vì thời gian có hạn, khả năng nghiên cứu còn hạn chế nên kết quả nghiên cứu có thể còn nhiều thiếu sót. Em rất mong nhận được sự đóng góp ý kiến của các thầy, cô giáo và các bạn để luận văn được hoàn thiện hơn.

Em xin trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2020

Tác giả

Mai Thị Ngọc Linh

MỤC LỤC

Lời cam đoan	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục	iii
Danh mục các kí hiệu, các chữ viết tắt	v
Danh mục bảng	vi
Danh mục hình	vii
MỞ ĐẦU	1
Chương 1. TỔNG QUAN	2
1.1. Giới thiệu về bentonit	2
1.1.1. Thành phần và cấu trúc của bentonit	2
1.1.2. Tính chất của bentonit	3
1.1.3. Nguồn tài nguyên bentonit	7
1.1.4. Giới thiệu một số phương pháp hoạt hóa bentonit	8
1.2. Sét hữu cơ	9
1.2.1. Giới thiệu về sét hữu cơ	9
1.2.2. Cấu trúc của sét hữu cơ	11
1.2.3. Tính chất và ứng dụng của sét hữu cơ	13
1.2.4. Tổng hợp sét hữu cơ	15
1.2.5. Một số yếu tố ảnh hưởng trong quá trình điều chế sét hữu cơ bằng phương pháp khuếch tán trong dung dịch nước	17
1.3. Giới thiệu về phenol đỏ	19
1.4. Giới thiệu về phương pháp hấp phụ	20
1.4.1. Hấp phụ vật lý và hấp phụ hóa học	21
1.4.2. Cân bằng hấp phụ, dung lượng hấp phụ và hiệu suất hấp phụ	21
1.4.3. Mô hình hấp phụ đẳng nhiệt - Phương trình hấp phụ đẳng nhiệt Langmuir	23
Chương 2. THỰC NGHIỆM, KẾT QUẢ VÀ THẢO LUẬN	25
2.1. Hóa chất, dụng cụ	25
2.1.1. Hóa chất	25

2.1.2. Dụng cụ, máy móc	25
2.1.3. Các phương pháp nghiên cứu	25
2.2. Khảo sát quá trình tổng hợp sét hữu cơ	27
2.2.1. Quy trình điều chế sét hữu cơ	27
2.2.2. Đánh giá cấu trúc và đặc điểm của sét hữu cơ tổng hợp	28
2.3. Khảo sát khả năng hấp phụ phenol đỏ của bent-BT và sét hữu cơ điều chế	33
2.3.1. Xây dựng đường chuẩn của phenol đỏ	33
2.3.2. Khảo sát một số yếu tố ảnh hưởng đến khả năng hấp phụ phenol đỏ của bent-BT và sét hữu cơ tổng hợp.....	41
KẾT LUẬN	44
TÀI LIỆU THAM KHẢO	45

DANH MỤC CÁC KÍ HIỆU, CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Kí hiệu, viết tắt	Tên gọi
bent-BT	Bentonit Bình Thuận
bent-Ca	Bentonit canxi
bent-Na	Bentonit natri
CEC	Dung lượng trao đổi cation
d_{001}	Khoảng cách giữa hai mặt mạng
MMT	Montmorillonit
SEM	Phương pháp hiển vi điện tử quét
TĐTM	Tetradecyltrimetyl amoni bromua
TEOS	Tetraetyl orthosilicat
TGA	Phương pháp phân tích nhiệt
UV-Vis	Phương pháp phổ hấp thụ phân tử
XRD	Phương pháp nhiễu xạ Ronghen

DANH MỤC BẢNG

Bảng 1.1. Phân loại một số khoáng sét thường gặp dựa vào thành phần 3 nguyên tố chủ yếu Al, Fe, Mg (không kể Si)	2
Bảng 1.2. Thành phần bentonit Bình Thuận (sử dụng trong đề tài)	8
Bảng 1.3. Tóm tắt một số công trình của Kwolek và cộng sự (2003), Tang và cộng sự (2003), Yilmaz (2004) và Lee (2004)	13
Bảng 2.1. Kết quả phân tích hiệu ứng mất khối lượng của bent-BT và sét hữu cơ tổng hợp	31
Bảng 2.2. Số liệu xây dựng đường chuẩn của phenol đỏ	33
Bảng 2.3. Sự phụ thuộc của dung lượng và hiệu suất hấp phụ phenol đỏ vào pH của bent-BT và sét hữu cơ	35
Bảng 2.4. Sự phụ thuộc của dung lượng và hiệu suất hấp phụ vào thời gian.....	36
Bảng 2.5. Ảnh hưởng của khối lượng bent-BT, sét hữu cơ đến dung lượng và hiệu suất hấp phụ phenol đỏ	38
Bảng 2.6. Ảnh hưởng của nồng độ phenol đỏ ban đầu đến dung lượng và hiệu suất hấp phụ của sét hữu cơ.....	40
Bảng 2.7. Giá trị dung lượng hấp phụ cực đại và hằng số Langmuir b của bent-BT và sét hữu cơ điều chế	43

DANH MỤC HÌNH

Hình 1.1. Cấu trúc tinh thể 2:1 của MMT	3
Hình 1.2. Quá trình trao đổi cation trong dung dịch của MMT	4
Hình 1.3. Lớp giữa bentonit sau khi bị hydrat hóa.....	5
Hình 1.4. Công thức cấu tạo của muối ankyl amoni	10
Hình 1.5. Quá trình hữu cơ hóa khoáng sét.....	10
Hình 1.6. Sự định hướng của các ion ankyl amoni trong các lớp silicat	11
Hình 1.7. Cấu trúc sét nanocompozit.....	14
Hình 1.8. Xử lí nước ô nhiễm Cu^{2+} , Ni^{2+} , Cd^{2+} bằng màng nanocompozit có thành phần sét hữu cơ.....	15
Hình 1.9. Cấu tạo phân tử, cấu trúc không gian của phenol đỏ.....	19
Hình 1.10. Cơ chế chuyển màu của phenol đỏ	20
Hình 1.11. Đường hấp phụ đẳng nhiệt Langmuir.....	24
Hình 1.12. Sự phụ thuộc của C_f/q vào C_f	24
Hình 2.1. Quy trình điều chế sét hữu cơ.....	27
Hình 2.2. Giảm đồ XRD của bent-BT	28
Hình 2.3. Giảm đồ XRD của sét hữu cơ tổng hợp.....	28
Hình 2.4. Giảm đồ phân tích nhiệt của bent-BT.....	29
Hình 2.5. Giảm đồ phân tích nhiệt của sét hữu cơ tổng hợp	30
Hình 2.6. Ảnh SEM của bent-BT	32
Hình 2.7. Ảnh SEM của sét hữu cơ tổng hợp.....	32
Hình 2.8. Đường chuẩn của phenol đỏ	33
Hình 2.9. Đồ thị biểu diễn ảnh hưởng của pH dung dịch đến dung lượng hấp phụ phenol của bent-BT và sét hữu cơ tổng hợp.....	34
Hình 2.10. Đồ thị biểu diễn ảnh hưởng của thời gian đến dung lượng hấp phụ phenol đỏ của bent-BT và sét hữu cơ điều chế.....	37
Hình 2.11. Đồ thị biểu diễn ảnh hưởng của khối lượng bent-BT, sét hữu cơ tổng hợp đến dung lượng hấp phụ phenol đỏ	39

Hình 2.12. Đồ thị biểu diễn ảnh hưởng của nồng độ phenol đỏ ban đầu đến khả năng hấp phụ phenol đỏ của bent-BT và sét hữu cơ điều chế.....	41
Hình 2.13. Đường đẳng nhiệt hấp phụ Langmuir của bent-BT đối với phenol đỏ.....	41
Hình 2.14. Sự phụ thuộc của C_f/q vào C_f đối với sự hấp phụ phenol đỏ của bent-BT.....	42
Hình 2.15. Đường đẳng nhiệt hấp phụ Langmuir của sét hữu cơ đối với phenol đỏ .	42
Hình 2.16. Sự phụ thuộc của C_f/q vào C_f đối với sự hấp phụ phenol đỏ của sét hữu cơ tổng hợp.....	43